

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ବ୍ୟାକାଶପୀଣ ହେ କଷ୍ଟୁଳ

1002.

ចំណាច់នាន់ទូលាយ

សូមតោរពេល

- លោកជំទារគឺបណ្តុះតិច អីដែល កន្លាចារីរដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងកិច្ចការនារី
  - លោកស្រី Cristina Maynes នាយិកការប្រចាំពេលនៃអាសយុវត្ថឹម នៃអង្គភាព Women's World Banking
  - លោកជំទារ ឯកឧត្តម លោក លោកស្រី អ្នកនាងកញ្ញា តំណាងក្រសួង-ស្ថាប័នរដ្ឋ ដ្ឋាក់បាល ដៃចុះអភិវឌ្ឍន៍ គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ អង្គភាពក្រោរដ្ឋាក់បាល និង និស៊ូយុវជន ប្រមូលដំប្លែកគិតិយសទំបន់ជាតិមេរិត!

អង្គការ Women's World Banking ដែលជានិច្ចកាលតែងតែគាំទ្រដល់ការលើកកម្ពស់បរិយាបន្ទូល ហើយត្រួតពិនិត្យបរិយាបន្ទូលប្រចាំឆ្នាំនេះកម្រិតនៅពេលវេលាក្នុងមក។

លោកជំទារ ឯកឧត្តម លោក លោកស្រី អ្នកនាយកញ្ជា និងគ្រួរកិត្យិយស បានឱ្យមេត្រិ

បរិយាបន្ទូហិរញ្ញវត្ថុ ដើរគ្នាតីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការរួមចំណោកភាគត់បន្ទយភាពក្រីក្រ និង
លើកកម្មសំរូលភាពនៅកម្ពុជា ការដំឡើការទួលបានសេវាលិក្ខិន្ទីដែលមានតម្លៃសមរម្យ
និងការប្រើប្រាស់សេវាចាប់នេះបានត្រឹមត្រូវតាមគោលដៅ នឹងផ្តល់ជូនប្រយោជន៍ជាប្រព័ន្ធ
ទាំងដែកសង្គម និងដែកសេដ្ឋកិច្ច។

គិតគ្រឹះមឆ្នាំ២០១៥ ប្រធាននៃពេញរ៉ូយោន៍កម្ពុជាប្រមាណា ៥៥% ទទួលបានសេវាថារីរការ ហើយកម្រិតបរិយាបន្ទូហើរឡើត្សសម្រាប់ប្រធាននាំងពីរភេទ គីប្រហាក់ប្រហែលគ្នា ដោយស្តីមាន ៧៣% ឱ្យសំដានបុរសបន្ទិចដែលមានត្រីម ៦៥%។ ជាមួយគ្នានេះ ការលើកកម្ពស់បរិយាបន្ទូហើរឡើត្សនៅកម្ពុជា មានបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួនដូចជា បញ្ហាភោធានាសម្រេចបញ្ហាប្រាក់ចំណុល លទ្ធផាត់ក្នុងការបំពេញតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវនានាបស់អ្នកផ្តល់សេវា ភាពមានកម្រិតនៃសេវានិងផលិតផលហើរឡើត្សនៅលើទីផ្សារ និងក្នុះការយល់ដឹងថ្វីកហើរឡើត្ស។ ដូច្នេះដើម្បីដំឡើបរិយាបន្ទូហើរឡើត្ស ការរៀបចំបាលកម្ពុជាបានដាក់ចេញនូវយុទ្ធសាស្ត្រមាតិស្តីពី “បរិយាបន្ទូហើរឡើត្ស ឆ្នាំ២០១៥-២០២៥” នៅថ្ងៃទី១៩ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៥ ដោយបានកំណត់គោលដៅក្នុង “ការបង្កើនលទ្ធផាត់ទទួលបានសេវាលើរីក្សាដែលមានគុណភាពកាត់បន្ទូយអភាគស្តីដែលមិនទាន់ទទួលបានសេវាលើរីក្សាជួយបានពាក់កណ្តាលពី ៤៧% មក១៣% និងព្រៀងការប្រើប្រាស់សេវាលើរីក្សាដែរពី ៥៥% ទៅ ៧០% ត្រីមឆ្នាំ២០២៥ ព្រមទាំងធ្វើឱ្យបានសេវាលើរីក្សាដែរពី ៨០% ត្រីមឆ្នាំ២០២៥”។

ជាមួយគ្នានេះ ការសិក្សាដាក្រឹងបានបង្ហាញថានៅពេលស្តីកាន់តែប្រើប្រាស់មានលទ្ធភាពទទួលបាន និងប្រើប្រាស់សេវាបានបង្ហាញត្រូវដូរការ ពួកគេនឹងចូលរួមក្នុងការអភិវឌ្ឍគ្រឿង និងសហគមន៍ប្រើប្រាស់ជាងបុរស តាមរយៈលើកកម្ពស់ដីភាពរស់នៅ ការបង្កើនិភាសាអាជីវកម្ម ការសន្យា និងការគ្រែមន្ទនទប់ទល់នឹងបញ្ហាបានបង្ហាញត្រូវនៅពេលមានភាសានេះ ដែលកតាតាំងនេះនឹងត្រូវបានស្វែងរក និងសហគមន៍របស់ពួកគេមានលទ្ធភាពប្រើប្រាស់ជាងមុនក្នុងការទទួលបានសេវាចំណោមនានា ដូចជាសេវាអប់រំ សេវាសុខភាព អនាម័យ និងទីកស្តាត ជាឡើម។ បុន្ណោះ ស្តីពីរដ្ឋប្រទេសនឹងបញ្ហាប្រឈមប្រើប្រាស់ជាងបុរស ដើម្បីទទួលបានសេវាបានបង្ហាញត្រូវដូរការ ហើយបញ្ហាប្រឈម

ដែលសម្រាន់បំផុតគឺជាតិត្រការនៃរដ្ឋបេយ្យធំប្រទេណី ដែលជាទូទៅការកំងស្បីពីការសម្រេចចិត្ត លើបញ្ហាបាតិប្រឈរត្រួតព្រសារ និងឱកាសអាជីវកម្ម។

គិតត្រីមឆ្នាំ២០២០ កម្ពុជាមានប្រជាជនសរុបចំនួន ១៦,៤ លាននាក់ ក្នុងនោះស្តីមាន ៥០,៥% ហើយស្ថិតិប្រមាណពាទេរី% សែនទោតាមតំបន់ជនបទ និងប្រភេទខេត្ត ត្រូវបានបញ្ជាផ្ទាល់ ដែលបានបញ្ជាផ្ទាល់ឡើងដោយក្រសួងពេទ្យ និងគ្រប់គ្រង់។

លោកជំទារ ឯកឧត្តម លោក លោកស្រី អ្នកនាងកញ្ញា និងគ្រួរកិត្យិយស បានឱ្យមេក្រី។

បន្ទាប់ពីអនុគេយកសាស្ត្រជាតិស្តីពីបរិយាបន្ទាប់ពីឆ្នាំ២០១៩-២០២៤ បានមួយរយៈដងនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ក្រោមដំនឹងយបចេកទេសពីអង្គភាព UNCDF បានរៀបចំការអង្គភាពឱ្យមួយដែលមានឈ្មោះថា “Mobile Tracker Survey” នៅឆ្នាំ២០២១ ដើម្បីពិនិត្យអំពីវឌ្ឍនភាពនៃកម្រិតបរិយាបន្ទាប់ពីឆ្នាំ២០១៩ និងប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុគេយកដែលការសកម្មភាពភាគីភាពនានា ជាលទ្ធផល អគ្គារប្រជាពលរដ្ឋពេញវេយេដែលទទួលបានសេវាបានត្រូវការបានគីឡូ ឡើងពី ៥៦% ទៅ ៦៧% ហើយអគ្គារទទួលបានសេវាបានត្រូវការបានចយចុះពី ៤៨% មក ត្រីម ១៧%។ បីនេះ ការដែលគូរឱ្យសោកស្រាយគឺការអង្គភាពនៃបង្កាញព្យូរដែលបានអគ្គារស្តីដែលទទួលបានសេវាបានត្រូវការហោក់នៅដែលដែល ខណៈដែលស្តីដែលធ្វាប់ទទួលបានសេវាបានត្រូវការចយចុះប្រមិន្ត ១៤% ដើម្បីបានបង្កាញព្យូរការ ចយចុះប្រមិន្ត ១៤% ដើម្បីបានបង្កាញព្យូរការ ចយចុះប្រមិន្ត ១៤% ដើម្បីបានបង្កាញព្យូរការ ចយចុះប្រមិន្ត ១៤% ដើម្បីបានបង្កាញព្យូរការ ចយចុះប្រមិន្ត ១៤%

ក្នុងបរិបទនេះ ការលើកកម្ពស់បរិយាបន្ទាប់ពីក្នុងត្រូវបានយកចិត្តទុកដាក់បន្ថែម ដើម្បី
គាំទ្រការដើម្បីដោឡើងវិញនៃសេដ្ឋកិច្ច និងជំនាញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចត្រូវសារ ហើយការលើកកម្ពស់
ក្នុងបរិយាបន្ទាប់ពីក្នុងត្រូវបានយកចិត្តទុកដាក់បន្ថែម ដើម្បីដោឡើងវិញនៃសេដ្ឋកិច្ច តាមរយៈ
ការបង្កើតឱ្យការសង្គមកិច្ច ការធ្វើឱ្យប្រើប្រាស់ក្នុងនឹងរឹងការពារស់នៅ និងការបង្កើតឱ្យលទ្ធភាពសន្យា

គ្រឹះស្ថានជនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បង្រី ដើម្បីគាំទ្រនិងលើកទីកចិត្តដល់ការផ្តល់ពណ៌នាទេសហគ្រាសធុនមីក្រុ ឬច និងមធ្យម ដើលបាន ឬបញ្ចីត្រីមត្រូនិងមានរបាយការណា ហិរញ្ញវត្ថុសមស្រប និង ការគាំទ្រការផ្តល់ពណ៌នាគល់ហិរញ្ញប្បញ្ញតាន នៃការណា ដើម្បី បន្ថែម លើនេះ ស្របតាមបរិបទនៃការសំនោះក្នុងសង្គមខិត្តធម៌ ជនាគារជាតិនៃកម្ពុជា បានបង្កើតឡើយ ប្រព័ន្ធដាតិនៃការប្រព័ន្ធភាត់ប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាលួកនេះ ដោយអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកប្រើប្រាស់កំដូចជាផុរិនៃ អាចធ្វើការឡើទាត់ និងផ្តល់ប្រាក់ភាពមួយពីគ្រឹះស្ថានមួយទៅគ្រឹះស្ថានមួយ តាមរយៈកម្មវិធីជនាគារនៅលើទូរស័ព្ទដែលបានបង្ហាញប្រសិទ្ធភាពនិងសុវត្ថិភាព។

ទន្លេមនឹងការដំឡើងរិយាល័យនៃហាន្តុគ្នា ធ្វាតារជាតិនៃកម្ពុជាក៍យកចិត្តទុកជាក់ដងដែរ ក្នុងការលើកកម្ពស់ចំណោះដើរដែរដែរ តាមរយៈកិច្ចសហការជាមួយក្រសួង-ស្ថាប័នជាតិ និងអន្តរជាតិ ដូចជា៖

- ក្រសួងកិច្ចការនាស់ ក្នុងការអនុវត្តតាមប្រជាជន “ការលើកកម្ពស់ចំណោះដឹងផ្លូវការបានក្នុងកិច្ចការប្រជាជន” និងសហគ្រឿនភាពស្តី ក្នុងក្របខណ្ឌនៃដែនការយុទ្ធសាស្ត្រនានាដែន: ទីផ្សេះការបង្កើនភាពអង់គ្លេសធ្វើការសេដ្ឋកិច្ចដល់ស្តី ការលើកកម្ពស់បរិយាបន្ទូលបានក្នុងកិច្ចការប្រជាជន
  - ក្រសួង អប់រំ យុវជននិងកីឡា ដោយជាក់បញ្ហាលចំណោះដឹងផ្លូវការបានក្នុងកិច្ចការសិក្សាបានក្នុងកិច្ចការប្រជាជន ពាណិជ្ជកម្ម និងការបង្កើនភាពអង់គ្លេសក្នុងកិច្ចការប្រជាជន
  - អង្គការ UNESCAP ដើម្បីអនុវត្តតាមប្រជាជន “ការដំរូលសហគ្រឿនភាពរបស់ស្តី (Catalyzing Women’s Entrepreneurship)” ក្នុងគោលដៅបង្កើនការយល់ដឹង និងលទ្ធភាពទទួលបាននិងប្រើប្រាស់សេវាការបានក្នុងកិច្ចការប្រជាជន និងសហគ្រឿនដោយស្តី
  - អង្គការ Good Return ក្នុងការរៀបចំយុទ្ធនាការដូចជាអ្នកដោយចំណោះដឹងផ្លូវការបានក្នុងកិច្ចការប្រជាជន “តែ៖! និយាយពីលុយ” និង “តោ៖! និយាយពីលុយ៖ តក់វាគេចបំពី” និង “ការដំរូលសេវាការបានក្នុងកិច្ចការប្រជាជន” ក្នុងគោលដៅបន្ទាត់ដឹងចំណោះដឹងបានក្នុងការបង្កើនភាពអង់គ្លេសក្នុងកិច្ចការប្រជាជន ដូចជាអ្នកដោយស្តី ដើម្បីលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងក្នុងការប្រើប្រាស់សេវាកម្មបានក្នុងកិច្ចការប្រជាជន ការបង្កើនភាពអង់គ្លេសក្នុងកិច្ចការប្រជាជន និងការបានក្នុងកិច្ចការប្រជាជន
  - ការដំរូលសេវាការបានក្នុងកិច្ចការប្រជាជន ដូចជាអ្នកដោយស្តី ដើម្បីលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងក្នុងការប្រើប្រាស់សេវាកម្មបានក្នុងកិច្ចការប្រជាជន និងការបង្កើនភាពអង់គ្លេសក្នុងកិច្ចការប្រជាជន និងការបានក្នុងកិច្ចការប្រជាជន

ក្នុងទិសដំប្លាការសម្រចចាននូវគោលដៅកាត់បន្ថយអត្រាស្តី ដើលមិនទាន់ទទួលបានសេវាបានក្នុងទិន្នន័យប្រើប្រាស់សេវាបានក្នុងរបស់ស្តីពិតជាមានសារ៖ សំខាន់និងចាំបាច់បំផុត។ ក្នុងនេះ ធនាគារដាក់នៃកម្ពុជា បានសហការជាមួយ សហព័ន្ធបានលើកក្នុងទិន្នន័យប្រើប្រាស់សេវាបានក្នុងរបស់ស្តីពិតជាមានសារ៖ សំខាន់និងចាំបាច់បំផុត។

រិយាបន្ទូហិរញ្ញវត្ថុ (AFI) អនុគេតកម្រាងប្រមូលទិន្នន័យបរិយាបន្ទូហិរញ្ញវត្ថុបែងចែកតាមភេទ
ដោយរួមបញ្ចូលនូវក្របខណ្ឌនិងដែនទីចង្វុលផ្លូវជ្រាសសំលាលស់ សម្រាប់ការប្រមូលនិងវិភាគ
ទិន្នន័យបរិយាបន្ទូហិរញ្ញវត្ថុបែងចែកតាមភេទបែនបស់អ្នកប្រើប្រាស់ ក៏ដូចជាសហគ្រាស ឬនិមិត្ត
តូច និងមធ្យម។ ទិន្នន័យបរិយាបន្ទូហិរញ្ញវត្ថុបែងចែកតាមភេទនេះ នឹងតាំងជាប្រព័ន្ធផ្លូវបានសេវា
ហិរញ្ញវត្ថុរាជរដ្ឋនិងប្រព័ន្ធដំបូង ដើម្បីជាមួលដ្ឋានក្នុងការរាយការណ៍នៃការអនុគេតកឱ្យយុទ្ធសាស្ត្រជាតិ ក៏ដូចជា
ជាក់ចេញទូទៅនៃការរាយការណ៍ និងវិធានការដើម្បីបន្ទូលដំបូងការរាយការណ៍នៃការទទួលបានសេវា
ហិរញ្ញវត្ថុបស់ស្តី។

អ្នកដែលយើងមិនអាចចាំឆ្លែចបាននៅ៖ តី កិច្ចសហការដើតស្តិទរាងចនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
និងក្រសួងកិច្ចការនៅវី ក្រាមក្របខណ្ឌនីនុស្សរណៈនៃការយោតយល់រាងស្ថាប័នទាំងពីរ
ជនភាគជាតិនៃកម្ពុជា និងក្រសួងកិច្ចការនៅវី ឆ្នាប់ចុះអនុស្សរណៈលើកដំបូងនៅឆ្នាំ២០១៩ ដោយ
ធ្វើការលើកកម្ពស់បរិយាបន្ទូហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ស្តី តាមរយៈការលើកកម្ពស់
ចំណោះដើរដើម្បីបន្ទូលបស់ស្តី និងសហគ្រឿនស្តី។ ឆ្នឺងកន្លែងទៅនេះ យើងបានចុះអនុស្សរណៈ
មួងឡើតដើម្បីបន្ទូល និងព្រឹកវិសាលភាពនៃកិច្ចសហការ ហើយការរៀបចំក្របខណ្ឌ ស្តីពី
“ការលើកកម្ពស់បរិយាបន្ទូហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ស្តី” នេះ គឺជាការប្រាក់ដំបានចិម្លូយគ្នរបាយការណ៍។

លោកជំទារ ឯកឧត្តម លោក លោកស្រី អ្នកនាងកញ្ញា និងគ្រួរកិត្តិយស ជាតិមេត្រី!

ការរៀបចំក្របខណ្ឌស្តីពីការលើកកម្ពស់បរិយាបន្ទូហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ស្តី គឺជាដែកមួយ
យ៉ាងសំខាន់ក្នុងការសម្រេចបានគោលដៅដែលបានកំណត់នៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រជាតិ ហើយ
ក្របខណ្ឌនេះក៏នឹងដើរគ្នាយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការចង្វុលបង្ហាញអំពីទិន្នន័យបែងចែក និងសកម្មភាពអាជិវាព
ដែលយើងទាំងអស់ត្រូវសហការអនុគេតកដើម្បីគោលដៅរួម។ ហេតុផ្លូវដែល ការរៀបចំសិក្សាសាលា
ពិភោះយោបល់នាទីនេះ គឺជាចំណុចចាប់ផ្តើមយ៉ាងសំខាន់ ដែលមានចារីមានការចូលរួមពី
គ្រប់ភាគជាតិពីរដែលបានបង្ហាញ។

ខ្ញុំសង្ឃឹមថាសិក្សាសាលាតិគ្រោះយោបល់នាទីនេះ នឹងបង្កើនការយោតយល់ដើរដល់សិក្សាកាម
និងភាគជាតិពីរដែលបានបង្ហាញហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ស្តីនៅកម្ពុជា បញ្ហាប្រឈម និង
តម្លៃការនោនា។ ខ្ញុំសូមលើកទិន្នន័យបន្ទូលបង្ហាញការយកចិត្តទុកដាក់ និងចូលរួម
ឱ្យបានសកម្មជាតិនិត យោបល់ និងជាតុចូលរួមដើម្បីជាបច្ចុប្បន្នសម្រាប់បន្ទូលកិច្ចការរៀបចំ
ក្របខណ្ឌស្តីពីបរិយាបន្ទូហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ស្តី របស់យើងឱ្យមានលក្ខណៈគ្រប់ប្រើប្រាយ
មានលក្ខណៈវិទ្យាសាស្ត្រខ្លួន និងស្របតាមតម្លៃការដ្ឋូកហិរញ្ញវត្ថុបស់ស្តី និងសហគ្រឿនដែល
ស្តីបែងប្រជាតិយើងទាំងមួល (Gender sensitive and gender responsive policy)។

ជាតិបញ្ចប់ ខ្លួនពារ លោកដំទាររដ្ឋមន្ត្រី លោកដំទារ ឯកឧត្តម លោក លោកស្រី នាងកញ្ញា និងក្រុងក្រឹតិយសទាំងអស់ សូមធ្វើបច្ចេះពុទ្ធពាណិជ្ជកម្មប្រការគឺ អាយុ ណែនាំ សុខ ពល កុំហិញ្ញាសាយតឡ៾យ។

សូមអគ្គិនា!